

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna

Ärende

Regeringens proposition till riksdagen med förslag till lagar om ändring av lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen och lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna (RP 28/2025 rd).

Beredning i utskott

Utskottets betänkande: Lagutskottet (LaUB 8/2025 rd).

Beslut

Riksdagen har antagit följande lagar:

Lag

om ändring av lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen

I enlighet med riksdagens beslut

upphävs i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga medlemsstaterna i Europeiska unionen (1286/2003) 5 § 1 mom. 4 och 5 punkten och 41 § 3 mom., av dem 41 § 3 mom. sådant det lyder i lag 658/2015,

ändras 5 § 2 mom., 6 § 4 och 6 punkten, 8 §, 21 § 4 mom., 22, 26, 32 och 35 §, 49 § 2 mom., 51 § 3 mom., 53 § 2 mom., 61 § 2 mom. 2 punkten samt 63 och 69 §, av dem 21 § 4 mom. sådant det lyder i lag 779/2013, 35 § sådan den lyder i lag 1237/2019 och 49 § 2 mom. sådant det lyder i lag 1174/2011, samt

fogas till 2 §, sådan den lyder delvis ändrad i lag 621/2012, ett nytt 3 mom. och till 6 § ett nytt 2 mom. som följer:

Riksdagens svar RSv 57/2025 rd

2 §

Utlämning vid dubbel straffbarhet

I fråga om skatter, avgifter, tullar och valutatransaktioner ska utlämning beviljas även om finsk lagstiftning inte föreskriver samma typ av skatter eller avgifter eller inte innehåller samma slags bestämmelser om skatter, avgifter, tullar eller valutatransaktioner som lagstiftningen i den ansökande medlemsstaten.

5 §

Ovillkorliga grunder för förvägrande

Utlämning ska också förvägras om det i fråga om en allvarligt sjuk person finns vägande och faktiska skäl för att utlämningen utsätter personen för verklig risk för att dennes förväntade livslängd avsevärt förkortas eller för att dennes hälsotillstånd snabbt, avsevärt och oåterkalleligt försämrats, och det utifrån tillgängliga uppgifter inte går att förhindra denna risk inom skälig tid eller eliminera risken genom senareläggning av verkställigheten med stöd av 47 §. Om risken däremot kan förhindras inom skälig tid ska en ny tidpunkt för utlämningen överenskommas med den ansökande rättsliga myndigheten.

6 §

Av prövning beroende grunder för förvägrande

Utlämning kan förvägras, om

4) den gärning som ligger till grund för framställningen enligt 1 kap. i strafflagen anses ha begåtts helt eller delvis i Finland eller ombord på ett finskt fartyg eller luftfartyg,

6) framställningen gäller verkställighet av ett frihetsstraff och den som begärs utlämnad är finsk medborgare eller har varit varaktigt bosatt eller vistats i Finland lagligt i minst fem år och anhåller om att få avtjäna frihetsstraffet i Finland,

I fall som avses i 1 mom. 6 punkten är en förutsättning för förvägrande dessutom att förvägrandet kan anses förbättra möjligheterna för den som begärs utlämnad att återanpassa sig till samhället när det straff som har dömts ut åt personen avslutas eller vara motiverat av något annat särskilt skäl. Vid bedömningen kan utöver vistelsens längd beaktas bland annat särskilt vistelsens natur och förutsättningar samt familjeband och språkliga, kulturella, sociala, ekonomiska och andra band som personen har till Finland. Om de band som nämns ovan undantagsvis kan anses vara särskilt betydande, kan utlämning förvägras även om personen har varit varaktigt bosatt eller vistats i Finland i mindre än fem år. Frihetsstraffet ska verkställas i Finland med iakttagande av vad som särskilt föreskrivs om det.

Riksdagens svar RSv 57/2025 rd

8 §

Villkor som gäller återsändande av den som ska utlämnas

När det beslutas om utlämning av en finsk medborgare eller en person som har varit varaktigt bosatt eller vistats i Finland lagligt i minst fem år för att åtgärder för väckande av åtal ska kunna vidtas, kan som villkor för utlämningen ställas att denne omedelbart efter att domen har vunnit laga kraft återsänds till Finland för att avtjäna ett eventuellt frihetsstraff som har dömts ut, om den som begärs utlämnad i samband med behandlingen av utlämningsärendet har anhållit om att få avtjäna straffet i Finland.

En förutsättning för att villkoret ska kunna ställas är dessutom att de förutsättningar för förvägrande av utlämning som anges i 6 § 1 mom. 6 punkten och 2 mom. uppfylls.

21 §

Underrättelser och förfrågningar till den som begärs utlämnad

Över de åtgärder som har vidtagits ska det upprättas ett protokoll som anger åtgärderna och de uppgifter som har erhållits. Polisen har till stöd för de uppgifter som polisen erhållit rätt att i ärendehanteringssystemet för utlämningsärenden kontrollera uppgifterna om längden på och lagligheten hos vistelsen i landet för den som begärs utlämnad. Centralkriminalpolisen ska lämna protokollet och övriga handlingar till den behöriga åklagaren.

22 §

Iakttagande av tidsfristerna

Åklagaren ska, efter att i enlighet med 17 § ha fått de handlingar som gäller tagande i förvar, se till att utlämningsärendet behandlas skyndsamt så att domstolen kan iaktta tidsfristerna enligt denna lag.

26 §

Iakttagande av tidsfristerna i tingsrätten

Tingsrätten ska se till att ett utlämningsärende behandlas skyndsamt så att domstolen kan iaktta tidsfristerna enligt denna lag.

32 §

Tidsfrister

Om den som begärs utlämnad har samtyckt till utlämningen, ska tingsrätten fatta beslut om utlämningen inom tre dagar från den dag då samtycket gavs. Tingsrätten ska dock alltid fatta beslut

Riksdagens svar RSV 57/2025 rd

tet inom 26 dagar från den dag då den som begärs utlämnad greps eller annars påträffades i Finland.

Om ett beslut om utlämning i särskilda fall inte kan fattas inom den tidsfrist som anges i 1 mom. eller 41 § 2 mom., ska en underrättelse enligt 35 § 1 eller 2 mom. lämnas till den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten. Efter att underrättelsen har lämnats förlängs de tidsfrister som anges i 1 mom. i denna paragraf och 41 § 2 mom. med 30 dagar så att ärendet ska avgöras genom ett lagakraftvunnet beslut inom 90 dagar från den dag då den som begärs utlämnad greps eller annars påträffades i Finland.

35 §

Förseningar

Om ett utlämningsärende i särskilda fall inte har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut inom 60 dagar från det att den som begärs utlämnad greps, ska åklagaren omedelbart underrätta den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten och ange skälen till förseningen.

Om den som begärs utlämnad har samtyckt till utlämningen och ärendet i särskilda fall inte har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut inom tio dagar från det att samtycket gavs, ska åklagaren på motsvarande sätt lämna en sådan underrättelse som avses i 1 mom.

Om ett utlämningsärende på grund av exceptionella omständigheter inte har avgjorts genom ett lagakraftvunnet beslut inom 30 dagar efter att de tidsfrister som anges i 1 och 2 mom. har löpt ut, ska åklagaren underrätta Eurojust och ange skälen till förseningen.

49 §

Uppskov med verkställigheten och tillfällig utlämning

I stället för att skjuta upp verkställigheten av beslutet om utlämning får den domstol som beslutar om utlämningen tillfälligt utlämna personen i fråga till den ansökande medlemsstaten på de villkor som fastställs i en överenskommelse mellan domstolen och den rättsliga myndigheten i den ansökande medlemsstaten. Överenskommelsen om villkoren ska göras skriftligt och innehålla ett omnämnande av att villkoren i överenskommelsen är bindande för alla myndigheter i den ansökande medlemsstaten i enlighet med artikel 24.2 i rådets rambeslut om en europeisk arresteringsorder och överlämnande mellan medlemsstaterna 2002/584/RIF. De villkor som har fastställts i överenskommelsen ska antecknas i domstolens beslut om tillfällig utlämning.

51 §

Beviljande av tillstånd

Beslutet ska fattas inom 26 dagar från det att framställningen inkom till åklagaren.

Riksdagens svar RSv 57/2025 rd

53 §

Förutsättningarna för en framställning

— — — — —
Framställning om gripande och utlämning till Finland för verkställighet av frihetsstraff kan göras, om en dom som är verkställbar i Finland har meddelats för den gärning som ligger till grund för framställningen och den påföljd som har dömts ut är ett fängelsestraff på minst fyra månader.
— — — — —

61 §

Förbud mot vidareutlämning

— — — — —
Förbudet i 1 mom. tillämpas inte på vidareutlämning till en annan medlemsstat av en person som utlämnats från en medlemsstat till Finland, om
— — — — —

2) det förbud som avses i 58 § 1 mom. inte tillämpas på den utlämnade med stöd av 2 mom. 1 eller 5 punkten i den paragrafen,
— — — — —

63 §

Hörande eller tillfällig överföring före beslutet om utlämning

När en annan medlemsstat gör en framställning om gripande och utlämning för att åtgärder för väckande av åtal ska kunna vidtas, ska den behöriga domstol som beslutar om utlämningen på begäran av den behöriga myndigheten i den ansökande medlemsstaten, innan beslut om utlämning fattas, med iakttagande i tillämpliga delar av lagen om genomförande av direktivet om en europeisk utredningsorder på det straffrättsliga området (430/2017) ge sitt samtycke till att

1) den som begärs utlämnad hörs, eller

2) den som begärs utlämnad tillfälligt överförs till den ansökande medlemsstaten.

Hörandet av den som begärs utlämnad utförs av den behöriga rättsliga myndigheten. Villkoren för hörandet ska fastställas genom en överenskommelse mellan den ansökande rättsliga myndigheten och den behöriga domstol som avses i 1 mom.

Den rättsliga myndigheten i den ansökande medlemsstaten och den behöriga domstol som avses i 1 mom. ska komma överens om villkoren och varaktigheten för den tillfälliga överföringen. Den som begärs utlämnad ska kunna återvända till Finland för att närvara vid de förhandlingar som gäller honom eller henne i utlämningsförfarandet.

Den behöriga myndigheten i Finland kan på motsvarande sätt begära att en person som begärs utlämnad från en annan medlemsstat till Finland ska höras eller tillfälligt överföras till Finland.

Riksdagens svar RSv 57/2025 rd

69 §

Tillstånd till transport

Justitieministeriet beviljar i enlighet med 33 § i lagen om utlämning för brott tillstånd till att en person som begärs utlämnad från en medlemsstat eller en stat som inte hör till Europeiska unionen till en annan medlemsstat får transporteras via Finland, om justitieministeriet har fått uppgifter om

- 1) personens identitet och nationalitet,
- 2) att det finns en framställning om utlämning,
- 3) brottets beskaffenhet och brottsrubricering, samt
- 4) omständigheterna kring brottet samt tidpunkten och platsen för detta,

Framställningen om transport får sändas till justitieministeriet på vilket sätt som helst som gör det möjligt att få en skriftlig uppteckning. Justitieministeriet ska meddela sitt beslut på samma sätt.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På framställningar som med stöd av 24 § i den lag som ändras genom denna lag har översänts till tingsrätten före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Lag

om ändring av lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna

I enlighet med riksdagens beslut
upphävs i lagen om utlämning för brott mellan Finland och de övriga nordiska länderna (1383/2007) 4 § 1 mom. 4 och 5 punkten,
ändras 2 §, 4 § 2 mom., 5 § 4 punkten, 7 §, 18 § 3 mom. och 50 § 2 mom. samt
fogas till 5 § en ny 3 a-punkt och ett nytt 2 mom. som följer:

2 §

Utlämning utan kontroll av dubbel straffbarhet

Utlämning ska beviljas, om det enligt det ansökande nordiska landets lagstiftning för den gärning som ligger till grund för framställningen kan dömas till frihetsstraff eller om den som begärs utlämnad har dömts till ett frihetsstraff som är verkställbart i det nordiska land som gjort framställningen.

Riksdagens svar RSV 57/2025 rd

4 §

Ovillkorliga grunder för vägran

Utlämning ska också vägras om det i fråga om en allvarligt sjuk person finns vägande och faktiska skäl för att utlämningen utsätter personen för verklig risk för att dennes förväntade livslängd avsevärt förkortas eller för att dennes hälsotillstånd snabbt, avsevärt och oåterkalleligt försämrats, och det utifrån tillgängliga uppgifter inte går att förhindra denna risk inom skälig tid eller eliminera risken genom senareläggning av verkställigheten med stöd av 44 §. Om risken däremot kan förhindras inom skälig tid ska en ny tidpunkt för utlämningen överenskommas med den ansökande rättsliga myndigheten.

5 §

Av prövning beroende grunder för vägran

Utlämning kan vägras, om

3 a) den gärning som ligger till grund för framställningen enligt 1 kap. i strafflagen anses ha begåtts helt eller delvis i Finland eller ombord på ett finskt fartyg eller luftfartyg och gärningen eller en gärning som motsvarar den inte är straffbar i Finland,

4) framställningen gäller verkställighet av ett frihetsstraff och den som begärs utlämnad är finsk medborgare eller har varit varaktigt bosatt eller vistats i Finland lagligt i minst fem år och anhåller om att få avtjäna frihetsstraffet i Finland,

I fall som avses i 1 mom. 4 punkten är en förutsättning för vägran dessutom att vägran kan anses förbättra möjligheterna för den som begärs utlämnad att återanpassa sig till samhället när det straff som har dömts ut åt personen avslutas eller vara motiverat av något annat särskilt skäl. Vid bedömningen kan utöver vistelsens längd beaktas bland annat särskilt vistelsens natur och förutsättningar samt familjeband och språkliga, kulturella, sociala, ekonomiska och andra band som personen har till Finland. Om de band som nämns ovan undantagsvis kan anses vara särskilt betydande, kan utlämning vägras även om personen har varit varaktigt bosatt eller vistats i Finland i mindre än fem år. Frihetsstraffet ska verkställas i Finland med iakttagande av vad som särskilt föreskrivs om det.

7 §

Villkor för återsändande av den som ska utlämnas

När det beslutas om utlämning av en finsk medborgare eller en person som har varit varaktigt bosatt eller vistats i Finland lagligt i minst fem år för lagföring, kan som villkor för utlämningen ställas att denne omedelbart efter att domen har vunnit laga kraft återsänds till Finland för att avtjäna ett eventuellt frihetsstraff som har dömts ut, om den som begärs utlämnad i samband med behandlingen av utlämningsärendet har anhållit om att få avtjäna straffet i Finland.

Riksdagens svar RSV 57/2025 rd

En förutsättning för att villkoret ska kunna ställas är dessutom att de förutsättningar för vägran av utlämning som anges i 5 § 1 mom. 4 punkten och 2 mom. uppfylls.

18 §

Underrättelser och förfrågningar till den som begärs utlämnad

Över de åtgärder som har vidtagits ska det upprättas ett protokoll som anger åtgärderna och de uppgifter som har erhållits. Polisen har till stöd för de uppgifter som polisen erhållit rätt att i ärendehanteringssystemet för utlänningsärenden kontrollera uppgifterna om längden på och lagligheten hos vistelsen i landet för den som begärs utlämnad. Centralkriminalpolisen ska lämna protokollet och övriga handlingar till den behöriga åklagaren.

50 §

Förutsättningarna för en framställning

Framställning om gripande och utlämning till Finland för verkställighet av ett frihetsstraff kan göras, om en dom som är verkställbar i Finland har meddelats för den gärning som ligger till grund för framställningen och den påföljd som har dömts ut är ett fängelsestraff.

Denna lag träder i kraft den 20 .

På framställningar som med stöd av 21 § i den lag som ändras genom denna lag har översänts till tingsrätten före ikraftträdandet av denna lag tillämpas de bestämmelser som gällde vid ikraftträdandet.

Helsingfors 3.6.2025

På riksdagens vägnar

talman

generalsekreterare